

Väärinymmärretty Yrjö Jahnsson ja hänen säätiönsä

Reino Hjerppe

Yrjö Jahnssonin säätiö täytti viime vuonna 60 vuotta. Sen kunniaksi julkaistiin dosentti Antti Kuusterän teos suomalaisen kansantaloustieteen kansainvälistymisestä (Kuusterä 2014). Teoksesta saa erinomaisen kuvan niistä lukuisista toimenpiteistä, joihin säätiö on ryhtynyt suomalaisen kansantaloustieteen kehittämiseksi.

Yrjö Jahnssonin syntymästä puolestaan tulee kuluneeksi sata vuotta vuonna 2017. Ilman Jahnssonin liikemiestoimintoja ja yhteiskunnallista näkemystä ei säätiötä tietenkään olisi. Jahnsson oli myös Teknillisen korkeakoulun kansantaloustieteen professori, joka osallistui ahkerasti suomalaisen talouspoliittiseen keskusteluun 1920- ja 1930-luvuilla saaden kuitenkin päättäjiltä tyrmävään vastaanoton.

Jaakko Kiander (1999, 10) toteaa, ettei jälkimaailma ole juuri arvostanut Jahnssonia taloustieteilijänäkään. Niinpä haluan palauttaa tässä kirjoituksessa mieliin Yrjö Jahnssonin talouspoliittisen ajattelun keskeisiä teemoja, samalla kun arvioin hänen nimeään kantavan säätiön toimintaa suomalaisen kansantaloustieteen kansainvälistämisessä Kuusterän kirjan valossa.

1. Yrjö Jahnssonin monipuolinen ura

Seppo Zetterbergin kirjoittamassa Yrjö ja Hilma Jahnssonin kaksoiselämäkerrassa kuvataan seikkaperäisesti pariskunnan elämää ja toimintaa (Zetterberg 1982). Yrjö oli epäilemättä poikkeuksellisen energinen persoona. Hän oli fennomaanina suomalaisen heimoaateen esitaistelija. Hän oli jo nuorena riskejä kaihtamaton yrittäjä, joka lainaili rahaa kave-reiltaan ja jonka Vantaan Rekolassa (kirjoittajan kotipaikka) sijaitseva tiilitehdas ehti tehdä konkurssinkin. Merkittävän varallisuutensa pariskunta keräsi pääasiassa kiinteistösijoittajana (Kuusterä 2004).

Hilma Gabriella Jahnsson (o.s. Hägg) oli filosofian kandidaatti ja oikeustieteilijä. Hän oli puolisonsa tavoin myös aktiivinen ja voimakastahtoinen persoona. Pariskunta perusti yhdessä – riskejä kaihtamatta – yksityisen oppikoulun, Helsingin yksityislyseon jo vuonna 1923. Siitä on edelleen jäljellä Espoonlahden lukio ja Töölön yhteiskoulu, joiden oppilaat saavat edelleen tunnustuspalkintoja Yrjö Jahnssonin säätiöltä.

Professori Reino Hjerppe (reino.hjerppe@gmail.com) on Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen entinen ylijohtaja.

Yrjöstä tuli Teknillisen korkeakoulun kansantaloustieteen professori vuonna 1911. Yhteiskunnallisena ajattelijana Jahnsson oli 1900-luvun alun sosiaalireformisti, joka näki tarpeelliseksi pyrkiä lieventämään vapaan markkinatalouden sosiaalisia seurauksia. Poliittiseksi pyrkiminen päättyi siihen, ettei häntä valittu kansanedustajaksi vuonna 1933. Jahnsson kuoli jo vuonna 1936 vain 58-vuotiaana.

2. Yrjö Jahnsson talouspolitiikan kriitikkona

Yrjö Jahnsson joutui talouspoliittisessa ajattelussaan oppiriitoihin erityisesti Suomen Pankin pääjohtaja Risto Rydín, pankinjohtaja J.K. Paasikiven ja finanssiopin professori Ernst Nevanlinnan kanssa. Näiden herrojen ajatusmaailma oli peräisin lähinnä kultakannan ja klassisen liberalismiin aatemaailmasta (Heikkinen ja Tiisonen 2009, 154–157).

Yrjö Jahnssonia pidettiin vääraoppisena eikä hänen neuvojaan arvostettu. On myös viitteitä siihen, ettei valtamediakaan noteerannut Jahnssonin ajatuksia (Kiander 1999). Hänen kannattajansa löytyivät lähinnä 1930-luvun lamasta kärsineiden maanviljelijöiden keskuudessa syntyneestä ns. pulaliikkeestä, jota mm. Jorma Kalela on kuvannut (Kalela 1987, 100–102).

Mistä riidassa oli siis kysymys?

Jaakko Kianderin toimittama kokoelma Yrjö Jahnssonin kirjoituksista antaa hyvän kuvan Yrjön talouspoliittisesta ajattelusta (Kiander 1999). Myös Seppo Zetterberg kuvaa teoksessaan Jahnssonin yhteiskunta- ja talouspoliittista ajattelua ja sen vaikutuskanavia suomalaisessa yhteiskunnassa hyvinkin yksityiskohtaisesti.

Zetterbergin mukaan Jahnssonia on pidetty keynesiläisenä ennen Keynesiä (Zetterberg 1982, 365). Tätä on kuitenkin pidettävä selvänä väärintulkintana. Hänen Suomen Pankin raho-
politiikkaan kohdistunut kritiikkinsä oli alkanut jo vuonna 1926 ja jatkunut sitten mm. Kansantaloudellisessa yhdistyksessä 4.3.1931 (Kiander 1999). Keynesin ajattelun vaikutus Jahnssoniin ilmeni vasta useita vuosia sen jälkeen, kun Jahnsson oli aloittanut talouspoliittisen kritiikkinsä. Zetterbergin mukaan Jahnssonilla oli käytössään Keynesin teos, *A Treatise on Money* saksankielisenä käännöksenä vasta vuonna 1932. Keynesiläisyyden vaikutukset näkyvät kyllä tämän jälkeen Jahnssonin toiminnassa ns. pulaliikkeessä ja vuonna 1932 toimintansa aloittaneessa Helsingin talouspoliittisessa kerhossa, jossa hän piti lukuisia esitelmiä.

Sekä Yrjö että Hilma Jahnssonin ensimmäiset kansainväliset vaikutteet näyttävät tulleen saksalaiselta kielialueelta. Yrjö opiskeli vuonna 1899 Leipzigissa historiaa ja myöhemmin kansantaloustiedettä Wienissä mm. Eugen von Philippovichin ja Eugen Böhm-Bawerkin opilaana (Kiander 1999, 10). Hänellä oli siis yhteyksiä ns. itävaltalaiseen koulukuntaan. Hilma Jahnsson oli puolestaan opiskellut Berliinissä Gustav Schmollerin ja Max Seringin johdolla. Hilma tosin pettyi maineikkaisiin opettajiinsa pitäen heitä tylsinä.

Vaikutteita tuli selvästi myös Ruotsista, omista kirjoituksissaan Yrjö Jahnsson viittaa ruotsalaisiin kansantaloustieteilijöihin Sven Brismaniin ja Gustav Casseliin. Gunnar Myrdal esiintyi Suomessa vuonna 1934, ja tästä Hilma Jahnsson on kirjoittanut mainion yhteenvedon, joka sisältyy Kianderin toimittamaan artikkelikokoelmaan (Kiander 1999). Kirjoituksessa Hilma erittelee suomalaisen ja ruotsalaisen talouspoliittisen ajattelun eroja ja

pahoittelee sitä, etteivät suomalaiset valtamedioiden lainkaan noteeranneet hänen mielestään erinomaisia Myrdalin talouspoliittisia ajatuksia, jotka Hilman mukaan poikkesivat selvästi siitä, mitä Suomessa ajateltiin.

3. Oliko Jahnsson sittenkin aikaansa edellä oleva monetaristi?

Miten Jahnssonin talouspoliittista ajattelua tulisi arvioida nykyisen tietämyksen valossa?

Ruotsalaisten ekonomistien tapaan Jahnsson näyttää suhtautuneen ”keynesiläisittäin” valtion velkaan ja julkisiin menoihin. Jahnsson kannatti myös kansaneläkettä sosiaalireformistien tavoin. Näissä hän poikkesi klassista liberalismia kannattavista suomalaisista vastustajistaan. Jahnsson suositteli erityisesti kulutusvero- ja tullien käyttöä finanssipoliittisina keinoina, mutta ei kuitenkaan erityisemmin painottanut julkisten menojen käyttöä taistelussa lamaa vastaan. Näin jälkikäteen osoittautuu hieman yllättäen, että Jahnssonin talouspoliittiset argumentit ovatkin lähellä friedmanilaista monetarismia.

Milton Friedman ja Anna Schwartz esittivät monetaristisen tulkinnan 1930-luvun suuresta lamasta vuonna 1963 (Friedman and Schwartz 1963). Sen mukaan laman suurimpana syynä oli Yhdysvaltain keskuspankin ylikireä rahapolitiikka. Tämän tulkinnan mukaan lama olisi suurelta osin välttävää, jos keskuspankki olisi aktiivisesti mukauttanut rahan tarjontaa reaali-talouden edellyttämällä tavalla. Jahnssonin ja näiden myöhempien monetaristien mukaan keskuspankin tulisi pitää aktiivisilla toiminnoilla rahan tarjonta kansantalouden potentiaa-

lisen kasvun edellyttämällä tasolla ja välttää sekä voimakas inflaatio että etenkin deflaatio. Hän piti hintojen laskua erittäin vahingollisena tuotannon kannalta, vaikka arvelikin työväestön olevan siihen tyytyväisiä palkkojen ostovoiman kasvaessa.

Monetaristien mukaan rahapolitiikan yllättävillä muutoksilla – rahashokeilla – on merkittäviä reaali-taloudellisia vaikutuksia. Tämä oli myös Jahnssonin keskeisin argumentti Suomessa 1920-luvun alussa harjoitetusta politiikasta. Jahnssonin perusajattelusta voi ottaa suoran lainauksen¹: ”Pääasia on se, että meidän on vaadittava sellaista setelinantopolitiikkaa, jossa setelistöä lisätään samassa määrin kuin tuotanto lisääntyy. ...Tärkein seikka, mikä elinkeinoelämän on näissä kysymyksissä otettava huomioon on se, että Suomen Pankin on aikaisempaa enemmän annettava pääomaa teollisuudelle ja erityisesti pienteollisuudelle niin, että rahat tulevat sijoitetuksi tuotantoon.” Jahnsson oli toki selvillä siitä, että liiallinen rahamäärä johtaisi inflaatioon ja mm. asuntojen hintojen nousuun.

Myöhemmin vuosina 1930 ja 1931 Jahnsson osoitti, että setelistö oli kasvanut vuonna 1928 erittäin voimakkaasti ja sen jälkeen vuonna 1930 voimakkaasti supistunut. Voimakas rahamäärän kasvu oli seurausta etenkin viennin kasvusta vuonna 1928, joka sitten johti tuonnin vielä suurempaan kasvuun ja kauppataseen suureen alijäämään. Seurauksena ollut setelistön supistuminen puolestaan johti yrittäjät ja velalliset pulaan. Tilannetta olisi Jahnssonin mukaan pitänyt lieventää setelistöä kasvattamalla. Tähän Suomen Pankin katemääräykset olisivat antaneet Jahnssonin mukaan laillisen mahdollisuuden. Kauppataseen epätasapainon

¹ Kirjoitus Mahdollisuudet nykyisen korkokannan alentamiseen, 19.7.1926 (Kiander 1999, 21–33).

korjaamiseen olisi pitänyt käyttää tulleja. Huomattakoon, ettei Jahnsson ehdottanut kultakannasta luopumista ja devalvaatiota.

Nykyterminologiaa käyttäen Jahnssonia voisi luonnehtia rahapoliittisessa ajattelussaan monetaristisen määrällisen elvytyksen (*quantitative easing*) kannattajaksi. Määrällisessä elvytyksessä keskuspankki ostaa lähinnä valtion velkapapereita pitääkseen pankkien luotonannon näin epäsuorasti riittävällä tasolla. Lähimpänä Jahnssonin ajatukset näyttäisivät olevan Ben Bernan ken vuonna 2009 esittämää luottoelvytyksen (*credit easing*) käsitettä. Siinä keskuspankki ostaa julkisen sektorin velkapapereiden rinnalla myös yksityisiä velkapapereita. Olennaista tässä on se, että luottoja halutaan ohjata mahdollisimman suoraan kaikkein kipeimmin luottoa tarvitseviin kohteisiin (Bernanke 2009). Myös Jahnsson korosti kirjoituksissaan sitä, että tuotannolliset investointien pitäminen riittävällä tasolla edellyttäisi Suomen Pankin setelinan-topoliitiikan muuttamista. Ilmeisesti tuonaikaisen arvopaperimarkkinoiden vähäisen merkityksen vuoksi Jahnsson ei tuonut esille mahdollisuutta elvytyksen kohdentumisesta pörssikursseihin reaali-investointien sijaan. Näin jälkikäteen ajatellen rahapoliittinen elvytys olisi saatanut vähentää maatilojen pakkohuutokauppoja ja mahdollisesti hillinnyt tai jopa tehnyt tarpeettomaksi Lapuan liikkeen toiminnan.

Jahnssonin laaja ymmärrys politiikasta ilmenee mm. hänen persoonallisessa kirjoituksessa *Suomen Pankki ja puolueiden ”pyhät kissat”* (Kiander 1999, 106–109), joka julkaistiin Suomen Pienviljelijä-lehdessä. Sitä lukiessa tulee mieleen nykyaikainen poliittinen taloustiede: ajatusharjoitelma siitä, miten taloudellisilla intresseillä voidaan vaikuttaa talouspolitiikassa. Tämä kirjoitus oli niin kärkevä, että Jahnsson katsoi parhaaksi julkaista sen nimimerkillä.

Jahnssonin ajatuksia ei hyväksytty, koska rahapoliittista ajattelua kahlitsi tuolloin niin meillä kuin muuallakin kultakannan pakkopaita. Virallisen klassiseksi luonnehdittavan ”opin” mukaan rahamäärän tuli mukautua neutraalisti tuotannon ja hintojen vaihteluihin. Jahnsson puolestaan selvästi piti rahapolitiikkaa epäneutraalina, siis reaalitylouteen vaikuttavana keinona. Tässä Jahnsson oli siis huomattavasti aikaansa edellä. Vaikka Jahnssonin keskeisimmät rahapolitiikkaa koskevat kirjoitukset on julkaistu (Kiander 1999), niin toistaiseksi meillä ei ole perusteellisemmin tarkasteltu Jahnssonin ja hänen kriitikkojensa kesken käytyä debattia. Kun Risto Ryti-seura tietävästi suunnittelee Risto Rytin talouspoliittisia ajatuksia koskevan teoksen laatimista, niin siinä olisi oiva tilaisuus debatin tarkasteluun. Joka tapauksessa tämä saattaisi olla yksi mahdollinen lisäselvityskohde suomalaisen talouspoliittisen keskustelun historiassa.

4. Usko koulutukseen ja tutkimukseen johti säätiön perustamiseen

Yrjö ja Hilma Jahnssonilla oli vahva usko koulutuksen merkitykseen yhteiskunnallisen kehityksen edellytyksenä. Helsingin yksityislyseon perustamisen jälkeen jo vuonna 1925 Yrjö ja Hilma laativat keskinäisen testamentin heidän nimeänsä kantavasta säätiöstä. Yrjö kuoli vuonna 1936 vain 58-vuotiaana. Säätiön perustaminen jäi Hilma Jahnssonin harteille, mutta se perustettiin vasta vuonna 1954 mm. sotien aiheuttaman viivästyksen vuoksi.

Säätiön perustamisessa ja sen toiminnan alkuvaiheissa Suomen kulttuurirahaston yliasiamies, professori L.A. Puntila oli keskeinen henkilö. Puntila ehdotti säätiön perustamista Suo-

men kulttuurirahaston yhteyteen. Ajatus kaatui Hilma Jahnssonin vastustukseen. Syynä oli se, että Yrjö Jahnssonin ajatusten kiivaat vastustajat J. K. Paasikivi ja Risto Ryti oli nimitetty kulttuurirahaston elinikäisiksi kunniajäseniksi.

Erillisen säätiön perustaminen saattoi loppujen lopuksi olla onnekas päätös. Itsenäisenä toimiminen antoi säätiön johdolle toimintavapautta ja säätiölle näkyvyyttä. Ison säätiön osana voimavarat olisivat hyvinkin saattaneet hajaantua vähemmän päämäärätietoisin hankkeisiin. Antti Kuusterän mukaan rahoitusvaroihinsa suhteutettuna säätiön saavuttamat tulokset ovat olleet ällistyttävän hyviä, kun vertailukohdaksi otetaan vaikkapa paljon varakkaampia säätiöitä.

Mielenkiintoisena yksityiskohtana mainittakoon sekin, että Hilma jätti oman nimensä pois säätiön nimestä. Hän kirjoitti säätiön perustamiskirjaan ehdottoman vaatimuksen ”säätiön nimeä älköön milloinkaan muutettako”. Naisnäkökulma ei nähtävästi tuolloin ollut Hilman mielessä. Olen samaa mieltä Kuusterän kanssa siitä, että tekojensa perusteella Hilma olisi kylä ansainnut nimensä säätiöön.

5. Suomalaisen kansantaloustieteen kansainvälistyminen säätiön tuella

Jahnssoneilla oli kansainvälisiä yhteyksiä ja he pyrkivät seuraamaan kansainvälistä ajattelua. Silti Kuusterä (2014) joutuu toteamaan, että suomalainen kansantaloustiede oli toisen maailmansodan sodan jälkeen heikoissa kantimissa. Helsingin yliopistolla oli kansantaloustieteessä vuodesta 1908 alkaen ollut kolme vuosikymmentä vain yksi professori, J.H. Vennola, joka suuntasi aikaansa vahvasti politiikkaan, jolloin opetus ja tieteen kehityksen seuraaminen tästä

ilmiselvästi kärsivät. Ernst Nevanlinna oli toinen professori, mutta hänen alanaan oli finanssioppi ja hänkin oli aktiivinen politiikassa. Suomi jäi kauas jälkeen kansainvälisestä tieteellisestä kehityksestä. Yrjö Jahnssonin Säätiöllä tuli olemaan olennaisen tärkeä tehtävä tilanteen korjaamisessa.

Professori Jouko Paunio oli keskeisin henkilö tässä korjausliikkeessä. Professori Bruno Suviranta evästi Pauniota tämän lähtiessä opintomatkalle Englantiin vuonna 1952: ”tee jotain Suomen kansantaloustieteelle”. Tätä evästystä Paunio sitten toteutti kirjaimellisesti. Paunio ei kuitenkaan koskaan kuulunut säätiön hallintolimiini. Tämä oli ilmeisen viisas valinta, sillä tämä antoi Pauniolle mahdollisuuden hankkia rahoitusta säätiöltä tutkimushankkeilleen ja oppilailleen. Näistä merkittävin oli ns. raharyhmän muodostaminen 1970-luvun alussa. Tästä ryhmästä nousi useita eturivin ekonomisteja Suomeen.

Suuri symbolinen askel kansainvälistymisen tiellä oli Yrjö Jahnsson luentosarjan aloittaminen. Sarjan aloitti nobelistiksi myöhemmin tullut Kenneth Arrow, jonka paikalle houkutelussa Pauniolla oli keskeinen rooli. Kuuluisuutta saatuaan *Yrjö Jahnsson Lectures* sarjassa on sittemmin esiintynyt useita kansantaloustieteen huippunimiä.

Jaakko Hongon puheenjohtajakaudella aloitettiin toinen korkeatasoinen luentosarja, joka käsitteli Euroopan integraatiota. Integraatioajatuksen arkipäiväistytyä ja Hongon jäätyä pois säätiön hallituksesta hänen kunniaksaan luotiin kolmas luentosarja Jaakko Honko-luennot.

Säätiö myönsi pro gradu-palkintoja vuosina 1961–2006 maassa parhaiksi arvioituille laudaturtutkimuksille. Palkinnon saajien luettelossa on suuri joukko yhteiskunnan keskeisille paikoille myöhemmin kohonneita henkilöitä. Pal-

kinnon ennustearvo tulevan menestyksen suhteen näyttää olleen hämmästyttävän suuri.

Vuonna 1975 aloitetuilla tutkijakoulutus-kursseilla nuoret lupaavat ekonomistit saivat tuntumaa kansainvälisen tutkimuksen kärkeen, olihan kurssien opettajina kansainvälisiä huippuja. Kurssit muuttuivat vuonna 1989 kansantaloustieteen valtakunnalliseksi jatkokoulutusohjelmaksi (KAVA), josta säätiö ei enää kantaanut päävastuuta. Säätiön toiminta tieteellisen jatkokoulutuksen organisoimisessa on ollut Suomessa poikkeuksellisen hieno saavutus.

Säätiön myöntämät apurahat tutkijankoulutukseen ulkomaisissa huippuyliopistoissa ovat edistäneet sekä laaja-alaista oppimista että nuorten tutkijoiden verkostoitumista. Vuosina 1980–2009 säätiön järjestämällä kesäkurssilla vanhemman tutkijapolven edustajatkin voivat perehtyä taloustieteen uusimpiin virtauksiin. Säätiön toimintaan ovat kuuluneet myös korkeatasoiset taloustieteen symposiumit. Taloustieteen professoreille on järjestetty sapattipaitea yhteistyössä yliopistojen kanssa. Tähän yliopistojen varat eivät kenties olisi riittäneet. Kun professoreita on edelleen vain kolmisenkymmentä – mikä on suunnilleen yhden merkittävän yhdysvaltalaisen huippuyliopiston opettajakunnan määrä – niin on selvää, että pelkästään kansainvälisen kehityksen keskeisimpien virtausten mukana pysyminen vaatii jatkuvaa ponnistelua.

Säätiön tuen piiriin kuuluu myös lääketiede. Tähän liittyen säätiön merkittävänä innovaationa oli suomalaisten ekonomistien lähettäminen terveystaloustieteen jatkokoulutukseen Yorkin yliopistoon vuodesta 1977 alkaen. Uusimpia innovaatioita on vuodesta 1993 alkaen ollut *Yrjö Jahnsson Award in Economics*-palkinto. Se myönnetään alle 45-vuotiaalle eurooppalaiselle taloustieteilijälle yhdessä European Economic

Associationin kanssa. Tämän palkinnon myötä säätiö saa näkyvyyttä myös eurooppalaisen ekonomistikunnan keskuudessa.

Apurahoja myönnettiin vuonna 1958 vuoden 2013 rahassa laskien vaatimattomat 241 000 euroa. Vuonna 2007 summa nousi tähänastiseen huippuunsa 2,9 miljoonaan euroon. Sittemmin jaetusta summasta on jouduttu tinkimään ja vuonna 2013 jaettiin enää 1,3 miljoonaa euroa.

6. Säätiön toiminnan yleisarviointi

Antti Kuusterän ansiokas ”tarina” antaa tiivistetyn kokonaisnäkömyksen Yrjö Jahnssonin säätiön toiminnasta. Suomalaisen tieteen tason nostaminen ja kansainvälistäminen ovat olleet säätiön keskeisenä tavoitteena ja siinä on hienosti onnistuttu. Kuusterä kuvaa tapahtumia sujuvasti, yksityiskohtaisesti ja asiantuntevasti. Kirja herättelee myös yleisempään pohdintaan.

Yrjö Jahnssonin säätiö esimerkki osoittaa myös, miten suuri merkitys yksityisellä rahalla voi olla niukkuuden kanssa painivan julkisrahoitteisen korkeakoulutuksen täydentäjänä. Siitä saa mm. tiedepoliittista oppia siitä, miten opetusta ja tieteen tasoa voidaan lyhyessäkin ajassa nostaa kansainväliselle tasolle. Säätiölle jää toki paljon tulevaisuuteen kohdentuvia haasteita. Kysymys kuuluukin, millä toimintamuodoilla säätiön panostukset tuottavat parhaiten menestystä tulevaisuudessakin suomalaiselle tutkijayhteisölle alati laajenevassa kansainvälisessä tutkimuskentässä? Tärkeä kysymys on myös, miten turvataan säätiön taloudellisen perustan kehittyminen.

Voisin kuvitella, että Yrjö ja Hilma Jahnsson olisivat tavattoman ylpeitä siitä, millainen säätiö heidän varoillaan on voitu rakentaa. Jahnssonit kyllä muistetaan säätiöstään, mutta

Yrjö Jahnssoonin talouspoliittiset näkemykset ansaitsisivat aiempaa suuremman huomion suomalaisessa oppihistoriassa. □

Kirjallisuutta

- Bernanke, B. (2009), "The Crisis and Policy Response", The Stamp Lecture, London School of Economics. <http://www.federalreserve.gov/newsevents/speech/bernanke20090113a.htm> (viitattu 19.4.2015).
- Friedman, M. ja Schwartz, A. (1963), *A Monetary History of the United States, 1867-1960*, Princeton University Press.
- Heikkinen, S. ja Tiihonen, S. (2009), *Kriisinselvittäjä. Valtiovarainministeriön historia 2, 1917–1966*. Edita, Helsinki.
- Kalela, J. (1987), *Pulapolitiikkaa*, Työväen taloudellinen tutkimuslaitos, Tutkimuksia 13, Helsinki.
- Kiander, J. (toim.) (1999), *Yrjö Jahnssoon, Suomen Pankki ja puolueiden pyhät kissat, Talouspoliittisia kirjoituksia*, Yrjö Jahnssoonin säätiö, Edita, Helsinki.
- Kuusterä, A. (2004), *Kivitalot tieteen tukena. Yrjö Jahnssoonin säätiö 1954–2004*, Yrjö Jahnssoonin säätiö, Otava.
- Kuusterä, A. (2014), *Tarina taloustieteen kansainvälistymisestä*, Siltala, Helsinki 2014.
- Zetterberg, S. (1982), *Yrjö ja Hilma Jahnssoon*, Yrjö Jahnssoonin säätiö, Arvi A. Kariston kirjapaino.